

Bezsonoff a la màxima potència

Joan-Daniel Bezsonoff

Editorial: L'Avenç

Pàgines: 175 | Preu: 18 €.

★ **SAM ABRAMS**

Joan-Daniel Bezsonoff ens acaba de presentar una nova obra memorialística que forma un díptic amb *Una educació francesa* (2009). Entre els dos llibres tenim una magnífica radiografia de la vida i l'època de Bezsonoff durant les dues primeres dècades de la seva insòlita trajectòria vital, de 1963 a 1984.

Les meues universitats agafa en préstec, d'entrada irònic, el títol del famós volum de l'autobiografia de Màxim Gorki de 1923. Gorki explicava els seus anys de formació al carrer mentre el nostre autor narra literalment el seu pas pel primer tram l'ensenyament superior, els dos anys de la temible *Khâgne* i *Hypokhâgne*. El que no és sardònic és l'única coincidència amb Gorki sobre la permanència dels efectes de l'etapa formativa. Justament, un dels grans fils conductors soterrats de la crònica de Bezsonoff és el punt de tensió entre el determinisme i el canvi.

El llibre de Bezsonoff és una autèntica explosió de vida i cal llegir el text amb cura per la seva subtilesa i concentració. En principi, els 24 capítols semblen un exemple temperat de la tècnica del fluir de la consciència, amb una veu narrativa que salta d'una cosa a l'altra, de fragment en fragment, d'escena en escena. L'obra és un gran fris, un gran document humà, la història sentimental de Bezsonoff, plena de personatges, esdeveniments, llocs, reflexions, records, retrats, etc., i tot amb un insistent fons cultural de música, literatura i pensament moral i intel·lectual. Però una relectura atenta ens demostra que no és senzillament un esclat d'«élan vital» sinó que és una obra ben construïda i premeditada.

Bezsonoff ha barrejat una sèrie de recursos típics dels gèneres literaris que ell domina: la novel·la, el relat, el retrat, l'autobiografia, les memòries, l'articulisme periodístic i una certa dosi d'assagisme. Després, ha barrejat tota un ventall de registres temàtics que van aprofundint en tota una sèrie de qüestions com ara els companys de classe, els diferents itineraris acadèmics, el professorat i les matèries estudiades, o qüestions més essencials com l'amor, la llengua, l'escriptura, la política, la societat i la cultura. I el nostre autor amaneix la seva creació amb un to acostumat que es debat entre la nostàlgia, la tendresa, la crítica, l'autocrítica, l'humor i el desenganx.